

CIMBORA

6.
ÉVF.
IX. 20.
MEGJELE-
NIK HAVONTA
3-SZOR MINDEN
HÓ 10, 20 ÉS 30-ÁN

F
Ö
S
Z
E
R
K.

B
E
N
E
D
E
K

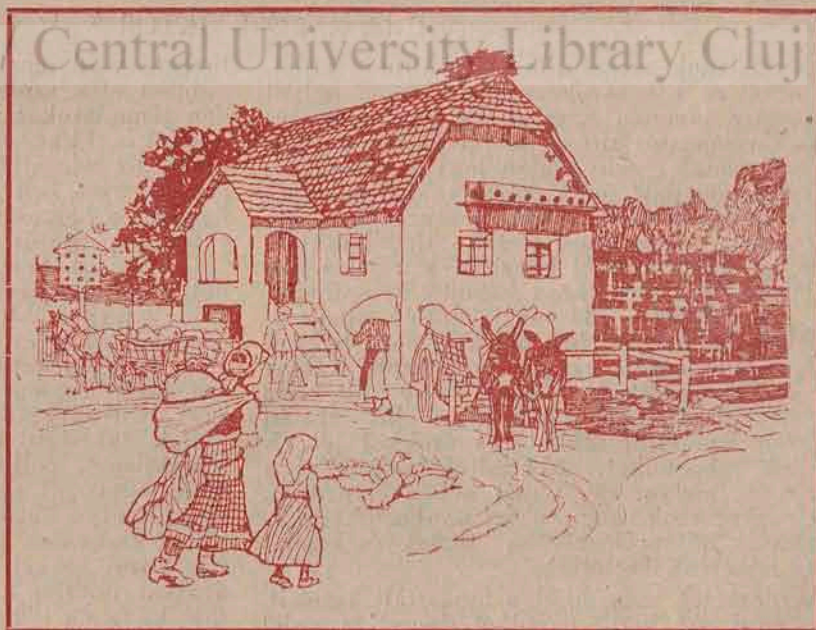
E
L
E
K

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓD-
ÁLLAMOK EGYETLEN
MAGYARNYELVŰ
KÉPES GYER-
MEK LAPJA

A vízi malom

— MÜHLBECK KÁROLY RAJZÁVAL —

Zug, ha őröl, zug a malom. Oda viszem a buzámat
Hála Isten, van víz elég. Jól forog a malomkerék.

Jó dolga van a molnárnak. A malomba sokan járnak.
Nem ül belé az unalom.

Lisztos a molnárnak kalapja. Örömeben félre csapja.
Szedi, veszi a sok vámot. Vigan éli a világot.

E—6

26
SZÁM

Két hatalom van

Irta: MAEL FERENCZ.

Erősebb a lánénál,
Keményebb az érenél,
Teremtőbb esodáju
A nap melegénél.
— Ha int, millió kéz
Földről fel az égig
Szívek öröméből
Palotákat épít
A Szeretet...

Pusztítóbb a vésznel,
Vadabb, mint az állat,
Dühle, sodra előtt
Élő meg nem állhat.
— Ha int, millió kéz
Törve, zuzva rombol,
Gyász borul nyomába,
Mélyebb, mint a pokol
A Gyűlölet...

(Kölozsvár.)

A rokitnói fülemüle

— Részlet egy tábori levélből. —

Irta: RAKOSI VIKTOR *

Zászlóaljunk megszállta a rokitnói erdőt. Ezt a nevet az a lovasroham tette híressé, melyet nem messze innen a lengyel légió ulánusai intéztek háromszoros orosz lövőárok ellen. Egy maroknyi fiatal legény, talán hetven ember intette ezt a támadást, mely éppen vakmerőségénél fogva roppant zavarba hozta a muszkákat. Amikor aztán magukhoz tértek ijedelmükből, persze egy-két sortűzzel leterítették a vitéz fiukat. Tizenkilenc tért vissza közülök sebesületlenül. A rokitnói erdő meglehetősen elhagyott hely volt. A gyönyörű fák közt sűrű bokrok nőttek és mindenféle giz-gaz burjánzott. Tábori irtottunk és boldogak voltunk, hogy volt hova menekülnünk a nyári nap melege elől. Miután drótszövényvel, fatörzsekkel és árokkal jól elszáncoltuk táborunkat, neki adtuk magunkat a nyelésnek, melyet egy napig békén élveztünk. Ekkor az oroszok, hogy előnyomulásunkat föl tartóztassák, ellenoffenzívába fogtak és legelőszér is mibélünk botlottak.

Kérdezték meg minden tapasztalt katonát, valamennyi azt fogja mondani, hogy az erdei harcnál rettenetesebb nincs. Eleinte még csak

tűrhető volt, mert az oroszok nagy erővel, de minden előkészület nélkül rohantak meg. Minden támadásukat visszavertük, még éjjeli rohamaikat is. Ekkor megpróbálták ránk gyujtani az erdőt. Ez sem sikerült, mert az erdő meglehetősen vízenyős volt. Erre szünet következett és akkor jött a borzasztó dolog, mely pokollá tette az erdőt: a pergőtűz.

Négy óra hosszat szakadatlanul lőtték az erdőt, srappellel, gránáttal és Isten tudja, még mivel. A legerősebb fák koronáit mint a pelyhet söpörték el a robbanások. A legvastagabb törzsek derekuk ketté törték. Pokoli zaj, szakadatlan zugás, resegés, ropogás uralkodott körülötünk. Cövekekből készített blokházaink összedőltek, földalatti helyiségeink nem voltak s így kénytelenek voltunk az erdőből kivonulni, nehogy mind ott pusztuljunk. Rettenetes állapotban hagytuk hátra az erdőt, csupa ronggyá volt tépve, szaggatva, törve. Vajjon hány heveri ki a fák közül ezeket az irtóztató sebeket? Letarolt ágaikat mintha könyörgően terjesztették volna felénk, és én elgondolkoztam azon, vajjon fáje nekik a seb és vajjon van-e nekik valami rejtelmes nyelvük, melyen egymásnak panaszkodnak?

És ekkor egyszerre eszembe jutottak az erdő madarai. Előtte való napokon hallottam rigót rikóltani, a harkályt kopogni, a szarkát esőrogni, éjjelenként pedig megszólalt a fülemüle, nem is egy, hanem három, négy gyönyörködtetett édes dalával bennünket. Katonáink még csodálkoztak is, hogy mennyi madár van ebben az erdőben, ta-

* E megkapó szép történet írója (1860-1925.) egyike volt a jelesebb és kedveltebb magyar elbeszélőknek, egyformán kiváló komoly és vidám történetek elbeszélésében. Az ifjúsági irodalmat is jeles művekkel gazdagította, s különösen örökbecsű „Korhadt fákereszték” című könyve.

lán messze vidékek menekültjei is idegyülekeztek. Hova lettek ezek a kedves dalosok ebben a rettenetes pusztulásban?

Az erdőn kívül elhelyezkedve lestük, hogy meddig tart a poklok tombolása? Egyszerre csak hirtelen, mint egy adott jelre, megszűnt, vissza tehát az erdőbe puskával, gépfegyverrel, kézigránátokkal, mert most jön a roham. Az összevisszadölt fákon nehezen jutottunk vissza régi helyünkre; de ez a körülmény az oroszok rohamát is lassította és így mi kellő időben megérkezünk a kellő helyre. Véres indián őserdei harc keletkezett. Hason csusztunk fától-fáig, bokortól-bokorig. Néhány gépfegyveresünk az épen maradt fák koronájában helyezkedett el, onnan pusztító tüzet szórt az ellenségre. Mellettem érék káplárom. Csuzi mászott előre, aki a polgári életben magyar királyi erdőkerülő és kitűnő lövő volt. Csuzi uram minden veszedelméről megfélekedve, szemelláthatóan élvezte az erdei harcot, s hangosan számolta az általa elejtett oroszokat. Egy fél óra alatt tizenkettőre vitte fel. Két óra hosszat tartott a harc, akkor mi segítséget kaptunk és megrohmoztuk az oroszokat. Egészen az erdő széléig kergettük őket, s ott újra elsáncoltuk magunkat.

Számba vettük veszteségünket, aztán megteve intézkedéseinket éjjeli támadás esetére, nyugalomra térünk. Én azomban nem tudtam aludni, a nap véres eseményei sokkal jobban fölizzgattak, semhogy alvásra gondolhattam volna. Feküdnöm se esett jól, mert az éjjel hűvös és harmatos volt. Pokrócumba takargatva üldögéltem fának támaszkodva. A tábor zaja lassanként elcsöndesült és a nagy csöndességben, nem messze tőlünk, egyszerre csak fülemüle kezdett csattogni.

Nem értem. Idegesség ez vagy tulfeszített idegeim eltompultsága? Ez a madárdal egészen másképp hangzik, mint a tegnapi és tegnapelőtt fülemülék éjjeli dala. Ez a fülemüledal most egészen más hatást tesz rám. Valami leküzdhetetlen szomorúság vesz rajtam erőt, és mintha a szívem kezdene fájni. Egyszerre csak megszólal Csuzi, aki eddig csöndesen pipáztatott mellettem:

— De szomorúan veri máma ez a szegény pára, talán a fészket siratja?

Az ám, milyen egyszerű a megoldás. Csuzi-nak tökéletesen igaza van, ez az erdőn lakó egyszerű ember azonnal megértette az erdő madarát. Tegnap és tegnapelőtt éjjel ezek a madarak gond nélkül csattogtak, talán a családi élet örömeit, kis fészkek szépségét énekelték. Ma meg siratják elpusztult fészkeiket és szétrombolt hazájukat, az erdőt.

Hát nem igaz, hogy minden fülemüle egyformán dalol, és mindig ugyanazt dalolja!

És ekkor, erről a Kariágó domjai fölött jajgató kis erdei költőről, aki oly érthető és szív-

tépő kifejezést tudott adni fájdalmának, eszembe jutott valami, amin évekkkel ezelőtt sokat tépelődtem.

Petőfi Sándor jutott az eszembe és vele kapcsolatban az, hogy micsoda világra szóló kincsekkel gazdagodott volna a magyar irodalom, ha Petőfi nem eseti volna el a segesvári sikon, hanem, mint külföldön bujdosó, megérte volna nemzete bukását.

Micsoda hatása lett volna a hontalanságnak ő rá, aki oly rajongással csüngött szülőföldjén és hazáján s akit egy csodálatos ihlet és átszellemülés fogott el, valahányszor e kettőnek szeretetét és szépségeit dalaolta. A szivgyötrő fájdalomnak micsoda feneketlen mélységeibe tudott volna leszállani a hontalanságán kesergő Petőfi! Krisztus Golgotájára óta ilyen szivfacsaró és megrendítő tragédiát nem látott az emberiség; a hontalan Petőfi jajkiáltásai. És maradtak volna utána ránk oly költemények, melyek a babiloni zivizek és a Salamon fala mellett kesergő zsidók szent fájdalmának magasságára emelték volna föl a mi lelkünket.

De a sors másképp intézkedett, a kozák döfött egyet a fegyvertelen költő felé és az elesett. És a buta kozák — írja Jókai — nem sejtette, hogy egy templomot rombol össze tele istenséggel.

Ilyen különös gondolatokkal tépelődtem én évekkkel ezelőtt, ez most mind eszembe jutott, a mint a hazátlan fülemülét keseregni hallottam. És mellettem a sötétben újra megszólalt Csuzi-nak a hangja:

— Hadnagy ur, úgy összefacsarja valami a szívemet, amikor ezt a kis jószágot hallok ...

— Az enyémet is, Csuzi barátom.

— Ugy szeretném megérteni, amit mond. Az olyan szép lehet.

— Hiszen megérti, azért szomorodik el tőle.

— Persze, — felelt Csuzi káplár meggyőződéssel. — azért, hogy ő madár, én meg ember, még sem állunk egymástól olyan messze, mint ahogy gondoljuk. Neki is csak van lelke. És aztán mindnyájan az Isten teremtsései vagyunk.

Elhallgattunk és összeszorult szívvel hallgattuk a rokitnöi hontalan panaszos dalát. És köröskörül a kemény vitézek, akik egész nap vérben és tűzben gázoltak, e pillanatban mind megtalálták a szívüket és mély részvétellel figyeltek a kicsi madárra ...

A Fehér Sas.

Vidám diákregegy.

Írta: Fabián Gyula. Rajzolta: T. Biczó Ilona.

Egyszerre csak könnyörögni kezdett a betörő: — Jaj, ne bántson engem, édes Treszka néni! Én vagyok, a Peti! Nem akartam én semmi rosszat. Egy pár elhullatott tyuktollat szerettem volna keresni a baromfióiban. Indiánust játszom a pajtásaimmal, fejdísznek kellett volna. Bocsáson meg, kérem!

Treszka néni elejtette a sodrófát meglepetésében. Arra igazán nem volt elkészülve, hogy a szomszédék Petije a Muki becsületének elrablója. Még egy pár búcsu pofont adományozott az éjjeli látogatónak, majd nyakon fogta Petit és áticipelte magával a szomszédba, Mákosékhoz.

— Megállj, te gézengúz! Te csirkefogó! Te kakasgyilkos! Te állatkinzó! Kellettek neked a remek kakastollak? Te kakastollakkal akartál rávaskodni? Látod, mire viszi az embert a nagy-ravágyás!

Treszka néni bezörgetett a Mákosék ablakán. Mákosék holtra ijedten ugrottak ki az ágyból. Mákos bácsi azt hitte, hogy rablógyilkosok garázdálkodnak a szomszédban. Gyorsan ajtót nyitott. Hálóköntösben, fehér hálósipkában jelent meg, a kezében duplacsövű vadászpuskát tartott. Mögüle Mákos néni ijedt arca kukucskaált ki a rejtelmes, holdvilágos éjszakába.

Képzelték a nagy meglepetést, amikor Mákos bácsi a Peti fiát meglátta a Treszka néni karmai közt!

— Mi az, mi történt, Treszka néni? Mi van Petivel?

— Mi történt? — rikoltott véresként a boszszuért lihegő Treszka néni. — Mi történt?! Ime, markomban tartom kakasom gyilkosát, aki orvul a drága madár életére pályázott. De a nemezis elérte a kaján kakastoll-orvadászt és ime elhoztam. Illetékes kezekre bízom a méltó büntetését. Átadom Önnek. Felhívom, tegye apai kötelességét.

Treszka néni haragos megvetéssel lökte be a bűnöst Mákosék ajtaján. Ő maga hátra fordult és diadalmasan távozott hajlékába. Mákosék ajtaja pedig bezáródott a bűnös mögött. Hogy mi történt Mákoséknál? azt mély homály fedi. Az éjszaka mindent eltakar. De hogy ez az éjszaka nevezetes maradt Mákos Peti életében, az az egy — bizonyos

A világtörténelemben is vannak nevezetes éjszakák, amelyekről borzalommal emlékszik meg a krónika. Így például rémesnek mondják

és úják le a szent Bertalan éjszakát. Erről tanult is később Mákos Peti. De tény, az, hogy Mákos Peti a szent Bertalan éjszakát hamarabb elejtette, mint azt, amelyet Treszka néni éjszakájának nevezett el az indiánusok történetirója. Ezt az éjszakát Mákos Peti még vőlegény korában is megemlegeti.

Treszka néni éjszakája után egy napig nem mozdult ki a házból. Rossz nyelvek szerint, az ágvat nyomta és a mamája vizes borogatásokat rakott rá. Amikor megjelent a delevarók körében, fagyos nyugalommal jelentette ki, hogy őt nem bántja a hiúság és a tollisz megalkotásánál megelőgszik azokkal a libatollakkal is, amelyeket Samutól fog kapni.

HATODIK FEJEZET.

Az indiánus törzs gyarapodása. A törzs híre emelkedik. A cserkész harcosok megjelenése. A nagy tanácskozás.

A Kályária domb indiánusai hamarosan nagy népszerűsége tettek szert. Gyula meg Laci más realista pajtásai is megjelentek és részt akartak venni a játékban. A kis nebulók, akik többnyire a második osztályból kerültek ki, komolyan vették az indiánus játékot. Tollas fejdíszeket gyártottak, indiánus fegyvereket faragtak és minden szabad idejüket a mezőn, az erdőben töltötték, a jó szabad levegőn a napsugárban játszottak néha egész délutánokon át.

Az indiánus csapat tíz főre szaporodott. Piros-pozsgás, eleven gyerek volt mindegyik. Ragyogott a szemök, amikor estefelé a játékból hazafutottak és ugyancsak jó étvágyal falatoztak be mindig a vacsorát. Szó, ami szó, egészséges játék volt az indiánus játék. A tanulás is jól ment a hancurozás mellett. A tanárok sem panaszkodtak az indiánusokra soha.

Egy szombat délután az egész törzs kint futkározott a mezőn. Nyállal lóttek, fákra függesztett céltáblákra. Samunak eredeti spanyol nádból volt a nyila. Elvitt az még száz lépésre is. Még a jegenyefát is keresztülvitte. Samu büszke volt a nyilára, de nem volt irigy természetű. Jó szívvel kínálta hát a nyilát oda Mákos Petinek.

— Fogjad, „Gyors szarvas” testvérem. Próbáld ki az én fegyverem. Valódi spanyol nád.

A „Gyors szarvas” komoran pillantott félre. Ugy tett, mintha nem is hallotta volna a „Kék róka” sziveskedését.

A Fehér sas hamar megértette a Mákos Peti bánatát. Óvatosan odasugott Samunak:

— Nem szükséges emlegetni „Gyors szarvas” testvérem előtt a spanyol nádat. Ez a szó gyűlöletes fogalom az ő elméjében, a Treszka néni éjszakája után. Utóvégre a spanyol nádat ideje lenne már teljesen kiküszöbölni a házi nevelés eszközei közül. A repülőgép és a rádió korában ez már túlhaladott nevelési módszer ősdi eszköze. A barbár korokra emlékeztető tárgy már csupán.

Samu nem kínálta többet oda a nyilát Mákos Petinek.

Az indiánus csapat felé egy kis pocok fiú közeledett. Mellette torzonborz fekete kutyas ugrált.

A kis Gyula fölismerte. Örvendve fordult az indiánus főnökhöz.

— Nézd csak, Szürke farkas, ott közeledik az a cow-boy, aki megmentett minket a megvadult bölénytől.

— Uff! Igazat mondott delevár testvérem nyelve. Ez tényleg a puszták fia! Szervusz, fiu! Micsoda szél hajtott erre téged a mi vadászterületünk felé?

— Jó napot. Csak eljöttem. Gondoltam, hogy megnézem, mint játszanak? Néha én is ráérek, amikor valamelyik testvérem őrezi a teheneket. Hát most is ilyen ráérő időm van. Ugy-e, Talpas?

A Talpas helybenhagyólag vakkantott.

A „Szürkefarkas” jóindulatulag megszólalt.

— Semmi kifogásom nincs az ellen, ha te a harei játékban gyönyörködöl. Aztán mi is a te neved?

A kis pásztorfiú kidüllesztette a mellét és bátran felelt:

— Gece! Ugy bizony: Gece Pista! Ugy-e, Talpas?

A Talpas ezt is helybenhagyta.

Gece Pista kíváncsiskodott.

— Osztán miféle szerzet maguk diák urak? Miért viselnek olyan tollas kacabajkát? Láttam a császtói erdőben is játszadozni diák urakat, de azoknak olyan tányérforma kalapjuk van és hosszú pálca a kezükben.

Samu sietett felvilágosítani a puszták gyermekét: — Mi indiánusok vagyunk! Azok pedig: cserkészek!

— Micsodák? Csirkészek?! Hát az hogy lehet? Ők a csirkészek és mégis maguk hordják a baromfi tollakat, nem ők?

A „Szürke farkas” elnézően mosolygott.

— A cserkész, vagy másképen „boy scout” mondhatnám „Pathfinder”, az nagyobb diákokból alakult intézmény. Ők a sápadt arcusok, akik a mi vadászterületünkre behatoltak és a mi erdeinket elrabolták.

— Szóval, ellenség. — vélekedett nagy bölcsen Gece Pista. — Igaz biz az. Akkor a cserkész az az ellenség. Ugy-e, Talpas?

Talpas is osztotta gazdájú véleményét. Pista a botjára támaszkodott és tovább okoskodott.

— Ha a cserkészekre haragusznak, mert azok is itt ezen a mezőn, meg az erdőn játszadoznak, akkor hajtsák el őket! Ugy-e, Talpas?

(Folyt. köv.)

Az én „első” nagy bánatom

Írta: DEÁK BERTA.

Kisgyermek koromban történt. Réges-régen, ezelőtt kilenc esztendővel. Akkor még csak hat éves voltam, s mint minden magamfajta kisgyereket, engem is szerettek, becéztek a bácsik, meg a nénik. Azon a nyáron a Homoród partján nyaraltunk, kis faluban, anyukának egy jó barátjánél. Nagy szeretettel csüggtem a jó Emmus néni, s ő is igen szeretett engem. Szép birtoka volt, a házuk régi, de igen szép, székely stílusban épült, nagy székely kapuval, a ház mögött pedig pompás gyümölcsös.

Emmus néni sokszor magával vitt a mezőre. Már akkor is meg volt bennem az a végtelen szeretet, csodálat a természet iránt, amely most évek mulva sem változott, sőt nőttön-nőtt. De amíg más ujjongva csodálta volna a természet szép-

ségeit, én szóltanul gyönyörködtem benne. Néman néztem a himes virágokat, az érett kalásztengert, s a Homoród partján néztem, mint szalad csacsogva a kis patak, a virágos partok között.

El lehet képzelni ezeketán, hogy nagyszerűen teltek a napok, s az elmondandó baleset sem történik meg velem, ha nem lettem volna olyan hűvös kislány, mint amilyen voltam. A hűség rut hiba, méghozzá olyan kieselánynak, mint amilyen én voltam, s mi türes, tagadás, én bizony szerettem a nagy, álló tükör előtt álldogálni s a saját képmásomban gyönyörködni. S talán még most is ebben a hibában szenvednék, ha egy baleset örökre ki nem gyógyított volna belőle.

Az Emmus néniék házában, a nyári konyha mellett, volt egy jó tágas, hűvös szoba, ahol nyáron ebédelni szoktak. A szoba egyik sarkában állott egy kis, egylábu sarok asztal. Ősz felé járván az idő, az asztal alja tele volt télire eltett befőttes üvegekkel, az asztalon pedig egy nagy öt literes uborkásüveg diszlett, tele ecetes uborkával. Ez még nem lett volna olyan nagy veszedelem, de az már baj volt, hogy az asztal fölött függött a tükör...

Egy délután, amikor senki sem volt a szobában, az asztalka mellé széket húztam s fel akartam mászni rá. Hogy könnyebben menjen a dolog, az asztalkába kapaszkodtam. Ez lett a vesztetem. A következő pillanatban előre dűlt az asztal, s az uborkás üveg nagy robajjal esett a földre, ahol darabokra tört. Elképzelhető, milyen hatást tett rám ez az „szerencsétlenség”. Szörnyen megijedtem, egy-két pereig holtra váltan bámultam az uborkásüveg összetört darabjaira, azután sirva szaladtam át a konyhába, ahol Emmus néni tortát sütött. Csodálkozva kérdezte:

- Mi bajod, kicsi? Ki bántott?
- Van nekem egy nagy bánatom, zokogtam.
- Hát az ugyan, mi lehet?
- Eltörtem az uborkás üveget.

Emmus néni letette a tortásütőt, megfogta a kezemet.

- No, gyere, nézzük meg, mi történt.

Atmentünk az ebédlőbe. Hát, biz az olyan forma volt, mint egy kis jeges tenger. A padlón töcsében állott az ecet, benne az uborkák, mint megannyi bálna, az uborkás üveg cserepei szépen pótolták a jeget. De ezt csak most tudom így elképzelni, mert akkor oly siralmas volt a helyzetem, hogy nem értem rá összehasonlításokat végezni.

Emmus néni tréfás haraggal csapta össze kezét:

— Jesszus, mit csináltál, kisleány! Ezért most börtönbe kerülsz!

De aztán látva az én keserves ábrázatomat, s még keservesebb zokogásomat, meg sajnált s leguggolva hozzám, vigasztalni kezdett:

- Na, ne sirj, kicsi, nincs semmi baj.

Ebben a pillanatban lépett be anyuka.

— Szent Isten, mi van itt! Mit műveltél, te gyerek? — s rémülten csapta össze a kezét.

— Semmit, — nevetett Emmus néni, — csak üvegeket gyártott nekem, hogy legyen mibe uborkát tegyek el télire.

Azután még nagyon sokáig bosszantottak az uborkás üveg esetével, sőt még ma is sokszor bosszantanak vele, de én, dicséretemre legyen mondva, azóta sem törtem el uborkás üveget, s a hiúságból is kigyógyultam örökre.

(Sepsiszentgyörgy.)

A magyar ember

Irta: BENEDEK ELEK.

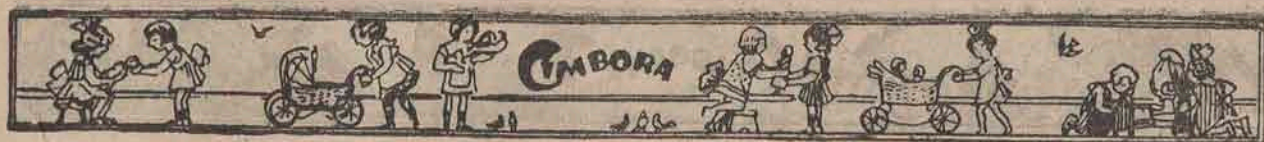
„Minden vallás jó vallás, csak a kárvallás rossz vallás” — mondja a magyar ember. Ebben a mondásában a magyar fajnak egy igen szép jellemvonása tükröződik: a türelmesség. Nincs nép, mely erősebben ragaszkodik a maga vallásbeli hitéhez, mint a magyar, s nincs, mely annyira türelmes volna felebarátjának vallásbeli hite iránt, mint a magyar. Amilyen türelmes a vallás dolgában, oly türelmes mindama népek iránt, melyek vele egy földön, egy házában élnek ugyan, de vele sem faji, sem nyelvi rokonságban nincsenek. A magyar ember büszke a magyar voltára, de megtudja becsülni a másfajta népek erőnyeit, jó tulajdonságait, s amilyen igaz, hogy „a jussát nem hagyja”, oly igaz az a természete is, hogy aki vele bánni tud, „az ingét is od’ adja”.

A magyar ember könnyen haragra lobbán, de könnyen is békül. A vérmesség, a könnyű fellobbanás hirtelen változik át nála méléző komolysággá. „Sirva vigad a magyar” — így tartja a példaszó — s ez a mondás találatlanul fejezi ki a magyar lélek sajátosságát.

„A magyarnak nincsen párja”, vallja magáról s ebbeli hitében gyakran sodródik veszedelembe. Erejében való nagy bizakodásában sokszor nem mérlegeli az ellenfél erejét, vakmerően rohan tűzbe, egy ember — tíz ellen is. „Hoz eleget az ellenség, majd elveszem tőle!” — mondta büszkén az egyszeri székely-magyar vitéz, aki fegyver nélkül indult a háborúba. A virtuskodó magyar legény ép így indul a mulatozók közé: nem visz magával botot. Majd lesz ott!

De nemesak erejére, bátorságára büszke a magyar, hanem a becsületességére is. „A magyar ember szava kontraktus”, vagyis annyit ér, mint az írás. Nagy becsületességnek tartja a szószegést. Csuda-e, ha az a nép, mely nagy becsületességét lát a szószegésben, meg nem tudja bocsátani a legnagyobb bűnt: a hazaárulást? Teste, lelke, szíve oda van tapadva mélyseges szeretettel a földhöz, mely az ő hazája. Mindennél jobban szereti a hazát, melyen kívül „nincsen számára hely”. Türelmes mások vallásbeli hite, nyelve, szokásaival szemben; elnéző az apróbb emberi gyengések iránt; nem természete a csufondárosság, a testi s lelki félszegség kiesüfolása; de egy dologban nem ismer tréfát, egy dologban nem ismer bocsánatot: aki az ő hazája ellen vét, ő ellene vét. Erre nincs bocsánat sem ezen, sem a más világon.

A mások hite, meggyőződése iránt türelmes magyar szívósan ragaszkodik az őseitől örökölt szokásokhoz s ha valami újítást lát, ugyancsak megtapogatja, vizsgálja, vajjon jó-e, neki való-e?

Nem szereti a hirtelen való változásokat, mert az ő józan esze azt vallja: „lassan járj, tovább érsz”. Embere a haladásnak, de nem a vágatásnak, az ide-oda kapkodásnak. Amit a saját eszével be nem lát, azt nem hiszi el, ha még oly nagy úr mondja is. Példa erre a „legnagyobb magyar” esete. Gőzhajót hozatott Angliából a Balatonra. A hajó részei ott heverték a tó partján. Csószot fogadtak melléje. A parasztok odacsődültek, bámulták a szétszedett masinát.

— No, János, mit csinál az a sok ember? — kérdezte Széchenyi a csószot.

— Meresztli a szemét.

— Magyarázd meg, János, hogy ebből hajó lesz, a hajónak kereke lesz, a kereket gőz hajtja, a gőzt tüzből-vizből csinálják kazánban.

— No, majd megmagyarázom.

Néhány nap múlva megint odamegy Széchenyi:

— No, János, megmagyaráztad-e, hogy ebből hajó lesz?

— Meg én.

— Mit mondtak rá?

— Nem hiszik.

— Hát azt megmagyaráztad-e, hogy a hajónak kereke lesz?

— Meg én.

— Hát arra mit mondtak?

— Azt sem hiszik.

— Hát azt megmagyaráztad-e, hogy a kereket gőz hajtja?

— Azt nem magyaráztam meg.

— Miért?

— Mert azt már én sem hiszem!

Ekkor mondotta Széchenyi egy gróf barátjának: Szeretem a magyar parasztot. Amit saját eszével be nem lát, azt ugyan semmiféle uraság-zavára nem hiszi el. S nézd csak, olyan feltartott, egyenes fővel beszél velem, mintha közülnök való volna.

S valóban, a magyar ember tisztességtudó, de nem természete a meghunyászkodó alázatosság. Nyílt szívű, bátor tekintetű, egyenes, büszkejárású s amiú ő megadja mindenkinek az illő tisztességet, megvárja, hogy adja meg neki is minden ember.

A magyar ember büszkessége nem gőg, hanem a maga értékét ismerő ember jogos önméltósága. Büszke a házanak rendességére, családi életének tisztaságára, rendben tartott gazdaságára. A munka neki gyönyörűség. Különösen aratás idején éjjel-nappal dolgozik, alig van egy-két óra pihenője, és bírja. A magyar ember ösereje kiemérlhetetlen.

Bizony vannak hibái is a magyarnak. Melyik népnek nincsen? Könnyen lelkesül s lelkesülése gyakorta — szalmaláng. Erősen megdolgozik a szép

fehér búzakenyérért, nagy gondja van a vagyongyűjtésre, de kissé szereti mutogatni, hogy: „van annak, akinek van”. S mert a jussát nem hagyja, sokszor keveredik oktalan pörlekedésbe. Megmegecsik, hogy semmiségért pörösködik, ha meg jókedvében találsz, az „ingét is od’ adja”. Am tegyük mérlegre a magyar ember erőseit, hibáit: az erények serpenyője mélyen lehuzza a hibák serpenyőjét. Ezek az erények tartották meg több, mint ezer esztendeig Európa közepén a magyart s tartják meg az idők végzetéig.

(Kisbaczon.)

A tücsök dala

Tudok egy mesét arról, hogy mért oly szomorú a tücsök dala, ha közeledik az ősz. Élmondom, hallgassátok meg.

Régebben volt egy szép leány: Holdvilág volt a neve. Gazdag volt, szép volt, erényes volt, csak úgy válogathatott a sok kérő közt, de Holdvilág valamennyinek kosarat adott. Gondtalanul röpködött a bogarak háján. Már huszonhat tanaszt ért Holdvilág kisasszony, amikor egy ifju tudós ember kérte meg a kezét. Ez is épen huszonhat éves volt s idűig folyton csak tanult, a házasságra nem gondolt. Nappilág volt az ifju neve. Holdvilágnak megtetszett Nappilág, egymásé lettek s éltek boldogan. De a harmadik esztendő nyolcadik hónapjában meghalt Nappilág s Holdvilágnak akkora volt a bánata, hogy három teljes esztendeig senki őt mosolyogni nem látta, senki őt beszélni nem hallotta. Mikor aztán látott a gyász harmadik esztendeje, szegény Holdvilág tücsökké változott. És a tücsökké változott Holdvilág az éjszaka s a nappal csendjében folyton dalolt, szomorunál szomorubb nótákat dalolt: folyton siratta Nappilág halálát. De legszomorubb volt a dala akkor, ha közeledett az ősz, az az idő, amikor meghalt Nappilág.

És azóta minden tücsöknek akkor, legszomorubb a dala, mikor az ősz közeledik.

(Kisbaczon.)

S.C.

Füllentő ur nagyapja

— Mit? — mondotta Füllentő ur, — önök puskával meg kutyával mennek nyulvadászatra? Nevetséges, valóban nevetséges.

— Mi van ezen nevetséges? — csodálkoztak a vadászok. — Tisztelt ur, önnek, úgy látszik, sejtelve sincs arról, hogy mi a vadászat.

— Bocsánat, — tiltakozott Füllentő ur. — Az én nagyapám a leghiresebb vadász volt az országban. Pedig

nem volt sem puskája, sem kutyája. Egy gomolyag spárga egy üveg kloroform, na meg egy kürtőkalap, — ez volt az egész vadászfelszerelése.

A vadászok hitetlenül kacagtak, de Füllentő ur zavartalanul folytatta:

— Nagyapám — nyugodjék békén, — kísértált a rétre, ott egy fához közel letette az üveget, körültagogatta apró kövekkel, hogy fel ne düljön.

— Hisszük! — kacagtak gúnyosan a vadászok.

Füllentő ur tovább folytatta rendületlenül:

— Kürtő-kalapra rákötötte a spárgát, a kalappal behorította az üveget, aztán legombolyította maga után a spárgát a fa tövéig. Ott leül, pipára gyujtott, elévette kedves ujságját s olvasott.

— Ezt is hisszük! — kacagtak a vadászok, — hogyan hinnők!

De Füllentő ur nem törődött a hitetlen kacagással, folytatta még rendületlenebbül:

— Egyszerre csa kerről is elősompolygott egy nyul, arról is. Egy pillanat, s egy csapat nyul szimatolta a kürtő-kalapot: vajjon mi lehet alatta?

— Hisszük, hisszük! — bruhaháztak a vadászok.

Füllentő ur most megvetően mérte végig a hitetleneket s a legeslegrendületlenebbül így fejezte be a fiil-lentését:

— Amikor már vagy száz nyul volt a kalap körül nagyapám, — nyugodjék békében — megrántotta a spárga végét, a kalap felrepült, a nyulak meg — hanyatt vágódtak s abban a pillnathban — elaludtak. Mondanom se kell, hogy a kloroform szagától aludtak el. Csak kocsira

Mi ujság?

kellett rakni az alvónyul akat. Így vadászott az én nagyapám, nyugodjék békében!

A vonat megállt, Füllentő ur kiszállt. A vadászok megrökönyödve néztek utána.

— No, pajtás, — szólalt meg az egyik, — ez volt a legnagyobb vadász hazugság, amit hallottam.

— Valóban, — mondta a másik szomorúan, — ekkorát én se hazudtam soha.

Elek nagyapó.

SZÁZ ÉVES AZ AUTÓ, de az a bizonyos száz év előtti automobil épenséggel nem hasonlított a maihoz. Sőt még csak távoli rokonának sem nevezhető a száguldó gépkocsi dőcögő, de annál hangosabb őse. Annyi azonban bizonyos, hogy 1827-ben már megindult a gépkocsiközlekedés Angliában. Ezt az „automobil”-t még nem benzin hajtotta, hanem gőz, feltalálója Cournéy, (Kurné) francia orvos. Az első általa épített gépkocsi Gloucester és Cheltenham városok között bonyolította le a forgalmat, általános feltűnést kelteve mindig megjelenésével. Nem is lehet túlságosan rossz néven venni az akkori ucca gyerekeitől, hogy nagy gaudiummal rohantak a „gépcsoda” nyomában, mert meglehetősen kómikus jelenség volt szegény. És aztán meg nem is túlságosan nehéz lehetett lépést tartani vele. A rajta való kényeztetésnek csekélyke hátránya is volt: a gőzkazánt ugyanis fűteni kellett és elképzelhető, hogy kánikula idején nem valami túlságosan üdítő érzés lehetett rajta utazni. Ami pedig a százesztendősi autó gyorsaságára vonatkozik: bizonyos, hogy nem szédültek el a rajta ülők az iramtól — sik talajon húszonnégy kilométeres sebességgel „robogott”, emelkedő talajon pedig ez a „gyorsaság” nyole kilométerre esökkent. 1851-ben a gőz-autóval már postaforgalmat is lebonyolítottak Gloucester és Cheltenham között. A növekvő gépkocsiforgalmat nem jó szemmel kezdték nézni a környék lakosai, természetesen, főként azok, akik fuvarozással foglalkoztak és így történt, hogy egy alkalommal hatalmas köveket raktak a gépkocsi utjába. Az egyik gépkocsi nekirohant valamelyik kőnek és tengelytőrőssel fizette meg a maradt emberek bosszuját a haladással szemben. Az új közlekedési eszközzel szemben megnyilvánuló ellenszenv 1865-ben törvény formában is megnyilvánult: kötelezték a gépkocsivezetőket, hogy az országuton csak hat és fél kilométeres óránkénti sebességgel haladjanak. Városokban pedig csak három kilométeres „gyorsaság” volt megengedve. Más szigorú rendszabállyal is szigorították ezt az intézkedést: kimondotta a törvény, hogy minden gépkocsi előtt hatvan yardnyira egy vöröszászlós embernek kell haladnia, hogy a járókelőket jó előre figyelmeztesse a közeledő gépkocsira. Hát ilyen volt az a bizonyos automobilközlekedés!... Hol vagyunk mi már azóta!...

A rét

Írta: CSURÓS EMILIA.

Ez a rét nem vadvirágos, madárdalos, illatos mező, csak azért hívják rétnak, mert zöld. Itt terül el az ablakom alatti. Amikor ezt a házamat építették, a melyikben lakom, valami különös szerénységből — nem akart a többiekkel egy sorba kerülni. Visszahúzódott néhány méternyire, talán azért, hogy a kapuja előtti istrázsáló két nagy akácának helyet adjon. Így lett aztán füvel benőtt négyszögű terület a háztól a járdáig, amit úgy hívnak hogy: rét. Nagyobb, mint egy jó nagynak tervezett ebédlő, de kisebb, mint egy tornaterem. Az az érdekessége van ennek a rétnak, hogy itt kezdődik a Hóstát. Ez a furcsa idegen hangzású szó, nem valami magaslatot jelent, hanem Kolozsvárnak egyik külvárosát, ahol tűzpróbás jó magyar emberek, a hóstáti gazdák laknak. A hajdúk ivadécai a hóstáti magyarok, de meg is érzik ez beszédükön, öltözetükön, tiszta színmagyar eszjárásukon.

Nekem ezekkel a jó magyar emberekkel kevés dolgom akad, de annál több a Csiki Zsuzsikákkal, Berki Jósikákkal, Balázs Istvánkákkal, Tóth Laciékkel, akik el-el járogatnak ide az ablakom alá játszani. Néha olyan csiripelést visznek véghez, hogy kénytelen vagyok letenni a tollat a kezemből. De sohasem bánom meg ezt a háborgatást. Napbarnitotta, mosolygó arcocskák figyelnek lopva az ablakomra, mert tudják jól a kis zavargók, hogy lármájuk nem marad — jutalmazatlanul. Nem válogatósak a cukorkafajtákban, mindegyiknek örülnek. Azután valami szép, egyöntetű játék következik, mely vezényszóra megy (akkor legalább csak egyik beszél) vagy az is előfordul néha, hogy felszerelem őket papíresákokkal, és elküldöm masírozni, a Hóstát kifelé eső vége felé. Mindenki megmosolyogja a 10—12 papíresákos, masírozó gyerekeit, akik már komolyan veszik azt az ujjitást, hogy nők is szolgálhatnak a hadseregben, sőt sárszit is kapnak. Néha az is előfordul, hogy éppen kapitányi rangra emelik a kócos, szeplős llunkát. Igaz, hogy ő jobban szeretne dobos lenni, de ezt a méltóságot már semmi árért oda nem adja Berki Jóska. Hogyne, mikor a dobnak kinevezett lyukas lábos is az övé.

Így ödeglőlünk mi itt hóstáti, kis barátainmal, derült, nyári békében. Tegnap azonban olyan hideg lett hirtelen, hogy a két akácfa egész sárga levél réteget terített a zöld füre, de ezt is alig láttam, úgy megpárasodott az ablakom. Az én kis barátaim sem jelentkeztek. Bizonyára az ebédet főző kemence körül süntörögtek, jobb volt most ott.

Valaki mégis megjelent. Lacika a szomszéd-ból. Fekete hárász kendőt kötött keresztbe rajta édesanyja és úgy küldte ki a rétre, a friss levegőre. Egyik kezében vajas kenyeret majszolt, a másikkal kivillant, amint a kendő alá dugta, egy piros alma. Figyelt, nézett, — senki sem jött játszani. Nem sokat bándzkodott, hanem leült az esővízes kőre és nézett a világba. A mi círmunka a kerítés tetején sétált, azt nézte. Alig vette észre, hogy két gyerek fordult be a rétre. Egy barna cipős fiu, meg egy mezütlábas, rongyos kislány. A fiúnak is rongyos volt a könyöke, de bársouyból volt a nadrágja. Amint elment Lacika mellett, megrugta. Csak úgy játékból, ahogy a rossz, vásott fiuk szokták. De Lacika nem hiába származik a hajdúk nemzetségéből, benthagyva a piros almát a hárász kendőben, — felszabadult kezével, úgy képen vágta a nálánál nagyobb kötekedőt, hogy csak úgy csattant. Csakhogy az sem volt rest. Egy pillanat alatt lefogta Lacikának mindkét kezét, hogy az mozdulni sem tudott. Vergődött, erőlködött, hiába. Végre a verekedő így szólt:

— Add nekem azt az almát, akkor nem bántlak!

Lacikának már sírásra görbült a szája. — Eressz el! Te kezdted! — Nem adom az almámat. Édesanyámtól kaptam. Ma van a születésnapom. Azért adta. Nem adom neked!

Ideje volt közbe lépni, mert Lacika szemében már két gyémántesepp gyanusan csillogott.

Az idegen fiu meglepve nézett rám, aztán olyan szaladásnak eréd, hogy a cipője talpát sem sokáig láttuk.

— Ne sirj, Lacika, látod, hogy elszögyelte magát az a rossz fiu.

— De igazán ő kezdte, én semmit sem csináltam neki.

Becsuktam az ablakot és engedtem Lacikát egymagában elmélkedni a világ gonoszsága fölött. A függöny mögül azonban tovább figyeltem.

Elővette a megmentett születésnapi almát és nézegette gyönyörködve. Milyen nagy, milyen szép piros, milyen fényes!

De Lacikával egyidejűleg nézegette a piros almát még valaki, a rongyos ruhás kislány. Szakadozott karton ruhácskájából kilátszott vézna kicsi válla. Éhes is lehetett, fázott is. Ut a fűben és neki támaszkodott az egyik akácfa tövének. Soha se láttam itt ezt a gyereket.

Lacika gyönyörködött a piros almában. A kis lány is. Végre megszólalt:

— Szép alma!

Lacika ránézett a kis rongyosra és helyben hagyta: — Szép.

— Piros! — folytatta a kislány.

— Piros, — mert édes anyám adta, — magyarázta a kisfiú.

Kis ideig hallgattak. Megint a kislány szólt meg először.

— Nekem nem ad az édes anyám piros almát!

— Rossz vagy? — kérdezte Lacika.

— Nem. Nekem nincs édes anyám. Meghalt.

Lacika kerekre nyitotta a szemét. Soha sem gondolt eddig arra, milyen rossz lehet az, ha valakinek nincs édes anyja.

— Hát, akkor neked ki ad piros almát a születésnapodon?

— Nekem nincs is születésnapom. Csak egy testvérem van, aki oda jár építeni abhoz a házhoz. Téglát hord.

Lacika ezzel nem törődött, de az szegyet ütött a fejébe, hogy ennak a kislánynak nincs születésnapja. Meg is kérdezte:

— Ha nincs születésnapod, hogy leszel akkor nagy leány?

A kislány felnézett a lára, mintha csak úgy kérdezné:

— Mi az, hogy születésnap?

— Az? Olyan, hogy minden évben van, aztán mikor sok volt, nagy fiú lesz az ember.

— És piros almát is adnak mindig?

— Mindig. És néha új ruhát is.

— Jó lehet az a piros alma!

— Jó hát! Édes anyám adta.

Na, most megint oda jutottak a társalgással, ahonnan kündultak. Hallgattak egy kicsit.

— Te kis fiú, — én azt hiszem, ha nekem lenne édes anyám, nekem is lenne születésnapom.

— Lenne! Piros almát is kapnál.

— De így nincs, mert nem adhat senki.

— És akkor nem leszel nagy lány soha? — Ha nincs születésnapod, nem lehet!

— Talán mégis leszek! — felelte bizonytalanul a kislány és összerándult vézna kiesi válla, mert hideg szél rázta meg az akácfaakat.

Most Lacika nézett felfelé. — erősen gondolkozott valamin. Aztán odament a kis rongyoshoz.

— Te! Mondjuk, hogy most neked is van születésnapod. És mindig van neked, amikor nekem. Akkor mégis te is nagylány leszel.

A kislány csodálkozva nézett Lacikóra, nem értette hirtelen a dolgot. De mielőtt szólt volna, a kis fiú folytatta.

— Aztán a születésnapján az ember almát kell kapjon. Pirosat. Én már kaptam. Most neked adom. Legyen neked is. Nesze! A tied!

A kislány dermedt kezecskéjében mosolygott az alma. A szép, piros, születésnap alma. Lacika már a kapujuk felé indult, amikor a kislány kérdezte:

— Igazán neked adod? Egészen? Mindigre?

— Hát persze! Azt úgy szokták! És már rá is akaszkodott a kilincsre, hogy kinyissa a kaput. A kislány boldogan nézte az almát, miközben kihallatszott Lacika csengő hangocskája:

— Édes anyám lelkem, olyan éhes vagyok! Kérek még egy vajjas kenyeret!

Valami lücsű köd szállt a szememre és ezt a kicsi rétet selyemfüves tündérekertnek láttam. Ahonnan most tűnt el egy aranyszivű tündér fiúcska.

Bizony, ilyesmi történt ezen a hóstati réten, amely még akkora simcs, mint egy gimnázium tornaterme.

(Kolozsvár.)

DISZNÓZAS.

Körben annyi gödröt ásnak, ahány bennlevő játékos van. A kör közepén is egy gödör van. Ugy a bennlevő, mint a künnlevő játékosoknak egy-egy pálcá van a kezében. A künnlevők elindítják a lapdát a középső gödör felé, a bennlevők védik a gödröt s a lapdát a pálcával visszaterelik, miközben sokszor el kell hagyniok saját gödreiket, nehogy a lapda a középre jusson. A lapdához csak pálcával lehet érni. Ha a künnlevők a lapdát a középső gödörbe terelik, akkor a bennlevők leszállanak. Ha a lapdát valamelyik bennlevő gödrébe hajtják, akkor csak az az egy száll le s helyét annak adja át, aki a gödröt elfoglalta.

MINDEN
MAGYARNAK
KÖTELESSÉGE
TÁMOGATNI A

VÉNDIÁKOK LAPJA

című, havi, szépirodalmi, társadalmi és művészeti képes folyóiratot, amely a vendiákok és serdült diákok közötti kapcsolatot építi és ápolja. — Előfizetési ára: egész évre 400, fél évre 210 Lei. Külföldön: Egész évre: 500 Lei, fél évre: 240 Lei.

Kiadóhivatal: Cluj (Kolozsvár) Calea Moşilor 87.

A farkas, a róka, a nyúl, meg a varjú

Apró unokáinak meséli ELEK NAGYAPÓ.

A farkas, a róka, a nyúl nagy barátságban voltak. Erdőn, mezőn, mindig együtt sétáltak. Egyszer egy mély és széles árok szélére értek. Megegyeztek, hogy szép sorjában átugorják az árkot.

Előre ment a róka s nagyot kiáltott:

— Rövid fülem, hosszú lábam, hosszú farkam, hopp! de nagy ez az árok!

Azzal nekiugrott az ároknak s szépen bele is pottyant.

Most a nyúl próbált szerencsét. Nagyot kiáltott ő is:

— Hosszú lábam, hosszú fülem, rövid farkam, hopp! de nagy ez az árok!

Úgy átugrott az áron, mintha nem is lett volna.

Most meg a farkas próbált szerencsét. Nagyot kiáltott a farkas koma is:

— Hosszú fülem, hosszú lábam, hosszú farkam, hopp! de nagy ez az árok!

Nekiugrott az ároknak, de ő is belepottyant, éppen mint róka koma.

Hej, Istenem, most mi lesz! Próbálták mindenféleképpen, hogy kimásszanak az árokból. Hiszen próbálhatták! Mély volt az árok, nem tudtak kimászni.

— Várj csak, farkas koma, mondta róka koma, gondoltam én valamit! Én felállok a te válladra, kiugrom. Azután, ha kiugrottam, leeresztem hosszú farkamat, s kihúzlak téged.

— Ejnye, de jó! — mondta farkas koma.

Mindjárt tartotta is a vállát, róka koma rászökött, s kiugrott az árokból. Akkor aztán nagyot kacagott a hamis róka koma s farkas komát othagyta az árokban.

— Hej, szegény farkas koma orgonált keservesen! Nem tudta szegény feje, hogy mit kezdjen. Éppen akkor szállott le az árok partján egy varjú.

— Oh, lelkem varjam, kesergett farkas koma, ha én úgy tudnék repülni, mint te!

Mondta a varjú:

— Hiszen, ha csak ez a bajod, ne búsulj. Megtanítlak én repülni, csak kapaszkodjál a farkamba!

Mindjárt le is tartotta a varjú a farkát, farkas koma meg bekapaszkodott. Repült, repült a varjú. Amikor aztán jó magasra repült, kérdezte a farkas komát:

— Látod-e még a földet?

— Még látom, felelt farkas koma.

Magasabbra repült a varjú s megint kérdezte:

— Látod-e még a földet?

— Még látom, felelt farkas koma.

Most még magasabbra repült a varjú s harmadszor is kérdezte:

— Látod-e még a földet?

— Már nem látom, felelt farkas koma.

— No, ha nem látod, mondta a varjú, ereszd el a farkamat. Most már tudsz repülni. Farkas koma élerezttette a varjú farkát s repült is, de lefelé! Amint aztán közeledett a földhöz, meglátott egy szenes tuskót. — Hé, szenes tuskó! — kiabált farkas koma. — Szaladj előlem, mert agyonütlek!

De a szenes tuskó nem ijedett meg ám. Ott maradt a helyén. Na, szegény farkas koma! Neki bizony megesett, a tuskóra ráesett. Minden csontja, porcikája összetört.

Itt a vége, fuss el véle!

(Kisbaczon.)

A segítség

— Görög népmese. —

Az erdő mélyén kopogott a fejsze. Lassu csapásokkal hatolt be a fa tövébe. Apró szilánkok repedtek szét mellőle.

Őszbecsavarodott ember ejtegette fejszéjét nagy egykedvűséggel. Meg-megállt, aztán újra nekikezdt. Egy öltre való fát már-már vágott, aztán nekifohászkodott s vállára emelt terhével megindult a meredek erdei úton. Lába alatt ropogtak a galyak. A fa mind nehezebb s nehezebb lett. Végre a fele úton megunt a vánszorgást, ledobta a fát s melléje fekiúdt a sárga levélre. Nem kívánt már tovább küzködni. Megelégette a sok bált, nyomoruságot.

— Bár vinne el már a halál! szakadt fel a sóhajtás a melléből.

A galyak megroppantak s a „kaszás ember” vágásra tartott kaszával ott termett.

— Itt vagyok, barátom, miért hívtál?

A szegény ember a pokolba kívánta már előbbi sóhajtását, aztán vontatottan válaszolta: légy olyan jó, segítsd fel ezt a fát a vállamra.

(Egrestő.)

Beretzky András.

A kiadóhivatalt üzeni:

Már végére járunk az évnegyednek és még is meg rengetegen vannak köztetek, akik nem tették eleget előfizetési kötelezettségüknek.

Ismételten felhívunk tehát mindenkit, aki előfizetési díját 1927. október 1-ig még nem rendezte, hogy az esedékes összegeket h a l a d é k - t a l a n u l küldje be hozzánk, mert október elsején mindazoknak, akik előfizetési díjaikkal hátralékban vannak a lap küldését be fogjuk szüntetni.

A belföldi előfizetők előfizetési díjaikat postautalványon juttathatják hozzánk.

A csehországi előfizetők díjaikat a Szlovák Általános Hitelbank Rt. fiókjához, Koice, fizessék be, ott vezetett számlánk javára.

Magyarországi előfizetőink a 39855 sz. postatakarékpénztári számlára fizessék be a hátralékos díjaikat.

Jugoszláviai előfizetőink előfizetéseiket nemzetközi postautalványon ujtsák meg.

Biztosra vesszük, hogy ez a felszólításunk nem marad meghallgatás nélkül és mindegyitek kötelességének tekinti, hogy azért a sok szépért és jóért, amit a CIBORA nyújt nektek, a lapért járó esekély összeget most már késedelem nélkül megfizessék!

A CIBORA kiadóhivatala.

A Cimbora könyvosztálya

Igéretünkhöz hiven mai számunkban folytatjuk a Cimbora könyvvásárát és rövid időközönként közölni fogjuk veletek, milyen és milyen áru könyvek érkeztek be hozzánk és mi az útja-módja annak, hogy ezeket a könyveket megvehessétek. Né feleldjétek el sohasem, hogy az ifjúság legjobb barátja a könyv. Szeressétek e jó barátotokat, gyűjtsétek őket minél nagyobb számban magatok köré, mert a könyv mindig hálás és ragaszkodó lesz: lelketekben veletek marad éltetek utolsó órájáig.

Az alábbi könyveket kettős céllal ajánljuk nektek: irodalmi értékű, szórakoztató, jó olvasnivalót akarunk velük a kezetekbe adni és olyan áron, hogy azt mindenki, tehát a kevésbé tehető gyermek is kevés pénzen megszerezheti. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy e négy könyvet az alábbi igen olcsó árban csak **ez év október elsejéig** adhatjuk s mert azokból csak korlátozott számú áll rendelkezésünkre, mindegyitek jól teszi, ha azokat azonnal megrendeli.

Könyvosztályunk azonnal szállítja:

Benedek Elek: Híres erdélyi magyarok. Az ifjúság tréfás kedvű, aranyosívű Elek nagyapója ebben a kötetben a komoly történelem eseményeit írta meg. Avatott kézzel, az ifjúság nyelvén, a gyermek szája-íze szerint írta meg a két Wesselényi és Körösi Csoma Sándor életét, úgy ahogy épen csak ő tud írni. Láktető lázás regény a két Wesselényi élete és szívhezszóló, szomorú

történet Körösi Csoma Sándor históriája, aki elpusztult a magyar őshaza felfedezésének göröngyös útján. A kötet ára 35 lei.

Kertész Mihály: Szökés a teknőben. A „Gyémántkőves mellű” szerzője e regényben egy pompás kalandos diáklhistóriát tár elétek. Két kiesapott diákról szól a mese, aki abban a félelmében, hogy bűnéért meglakol odabaza, egy teknőben elszökik a Tiszán, rengeteg vig és szomorú kalandon megy át, hogy végül is mindkettő megtörve és megtérve kerüljön haza. Mihók Miska és Lakatos Ferkó históriáját egyszer elolvasni nem elég, elolvassák azt bizony kétszer-háromszor is. A pompás regény ára színes címlappal, Oesvár Dezső rajzaival 40 lei.

Szondy György: Börme. Ennek a hol kacagató, hol megrikató regénynek az írója Szondy György, aki bizonyára nem ismeretlen a Cimbora kiesi olvasói előtt. Egy líák lovagrend bájos történetét írta meg e könyvben mesteri tollal a szerző és bátran elmondhatjuk róla, hogy Molnár Ferenc „Pál-uccai fiukja” óta a legtökéletesebb és legteljesebb ifjúsági regény, amely a felnőtteknek is kedves olvasmánya. Ára színes papírkötésben, színes képekkel 40 lei.

Balázs Ferenc: Mesefolyam. Feri bácsit körülveszik a gyermekek és megostromolják kérdéseikkel. A jó Feri bácsi minden kérdésre egy-egy mesével felel, úgy hogy látsz értek, kedves, ötletes mese szakad ki a mesefolyamból. Minden mese végső tárgya a szeretet, amely az ember legszebb ékessége. A „Mesefolyam” ára 35 lei.

Biztosra vesszük, hogy tömegesen fogtok ezekből a könyvekből rendelni, miért is arra kérünk benneteket, hogy a könyvekért járó összeget és darabonként 5 lei postaköltséget előzetesen küldjétek be hozzánk, mert az utánvétellel való küldés igen sokba kerül és kár volna vele a könyveket drágítani.

Annak azonban, aki mind a 4 könyvet egyszerre rendeli meg, azt a különleges kedvezményt adjuk, hogy a 4 könyvet együtt 25 leiel olcsóbban szállítjuk. A négy könyv külön-külön 150 leibe kerül, aki azonban mind a négyet egyszerre rendeli meg, annak

125 leiert

küldjük a fent felsorolt pompás könyveket.

Ugyanítt meg egy új könyv megjelenéséről is beszámolunk nektek. A Minerva Rt. pompás könyvsorozatában a „Magyar Ifjúság Könyvtárában” 8. számként megjelent Westermann F. Percy! Li Fan bosszúja című pompás kis regénye. A cselekmény kínai területen játszódik és két tengerésztestet a hőse, akik egy kínai mandarin bosszújának következményeként rengeteg kalandon, esetepatén mennek keresztül. Kínai kalózhajókkal, tengeri rablókkal és mindenféle sötét népséggel találkozunk a történet folyamán, s az író a kínai élet epizódjain és fantasztikus kalandokon keresztül vezet el bennünket a regény végkifejlődéséhez a két tengerész szabadulásához. Az elsőtől az utolsó sorig rendkívül érdekfeszítő ez a kis regény, melynek egyik értéke, hogy az érdekes cselekmény mellett a kínai élet egyik darabjával is megismerkedik az olvasó. Ára 20 lei.

Várjuk a rendeléseket a **Cimbora kiadóhivatala.**

Elek nagyapó üzeni.

**A levél írás igen fontos szabálya: hol, melyik évben
melyik hónap hányadik napján kelt a levél!**

Markovits Ila, Szatmár. Azt írod, nem is képzelem, hogy milyen nagy örömet szereztem neked az üzenettel és a szép könyvvel, amelyet nyertél, s amelynek sok régi magyar mondáját el is olvastad már. Örvendek, hogy kitűnő bizonyítvánnyal lépsz át a rom. kath. leánygimnáziumba s már is megszeretted a kedves, finomlelkű tisztelendő nővéreket, pedig még csak a beiratkozáskor beszélte velük. Nem tudom, mikor megyek Szatmárra, de én is szeretnék látni téged, hogyha csakugyan szemembe szeretnél mondani: mennyire szeretsz, én is mondhatom számodba azt. — **Barta Györgyike, Gelenec, Háromszék-m.** Eppenséggel nem haragszom, hogy Nagyapónak szólítasz, sőt az ellenkezője esnék rosszul. Sajnálom, hogy nem lehettem ott a szegény gyermekek és a tudóbetegek javára rendezett kábarén, melynek nyereségéből meleg ruhát vettek karácsonykor a szegény gyermekeknek. Jól esett nekem, hogy elküldted a szereplőkről felvett fényképet, amelyről egy sereg kedves gyermekarc mosolyog felém. Annak meg igen örvendek, hogy napról-napra érdekesebbnek és szebbnek találok a Cimborát, s hogy szép külsejénél még szebb a belseje. Szeretném, ha következő leveledben megírnád, miért megy Nagyváradra tanulni, mikor Háromszék megyében két magyar középiskola van. — **Lázár Mariska, Gyergyószentmiklós.** Most írsz először nekem levelet, de remélem, szorgalmasan írsz ezután amit el is várhatok tőled, aki a második polgáriból szerencsésen levizsgázott. Voltál a marosújvári fürdőn, lesz is amiről beszámolj s résztvehetsz a nyári beszámoló pályázaton. Rejtvényeidből válogatok. — **Lázár Ilonka, Gyergyószentmiklós.** Te is most írod az első levelet nekem, s remélem, te is szorgalmasan írsz ezután. Örvendek, hogy előadtátok Csűrös Emília szép színjátékát, a Beszélnek a virágok-at, a Julia kisasszonyt meg elszavaltátok. A begyűlt összeget (450 Lei) az Árvaház javára adtátok, amit bizomnyal beirt a jó Isten az ő aranykönyvébe, mert jobb helyre nem adhatátok volna. Rejtvényed sorra kerül. — **Izsák Laura, Kolozsvár.** „Tévedni emberi dolog”. Ilyen emberi dolog az is, hogy éppen nyomatásban megjelent első meséd címe alatt keresztelt el a szedő bácsi Jánosnak. Nyilván egy János nevű jó barátjára gondolt munkaközben. — **Vitéz Erzsike, Kassa.** Már három éve jár neked a Cimborá, s most írsz először. „Jobb későn, mint soha”, s remélem, ígérethez híven, pótolod a mulasztást. A meséd megírása dicséretet érdemel, mert helyesírási hibát nagyítóüveggel sem találtam, s hiszem, hogy írsz te ennél érdekesebb mesét is. A rejtvényed sorra kerül. **Bodola István, Mircea-Voda.** Írásodon még nem igen látszik, hogy ott, ahová a sors vetett téged, hallani sem lehet magyar szót, nem hogy könyvet lehetne kapni. A Cimborában állandóan hirdetnek neked való könyve-

ket, ezek közül rendelhetsz bátran. Versedben felecsillan reménykeltő készség, s már ezért is ajánlom, hogy olvasd a jó magyar történeteket és verseket. — **Grün Arthur, Zen-Telke.** Leveledet, elintézés végett, továbbítottam a kiadóhivatalnak. — **Bornemisza Katalin, Pécs-ujfalu, Csehszlovákia.** Hónapok óta nem írtál, de sohase felejtettél el, s most hosszú leveledben pótolod a mulasztást. Írod, hogy Magyarországból voltatok s majd erről beszámolsz. Hiszem, hogy sok érdekes dologgal ismerteted meg olvasótársaidat. A kiadó bácsival közöltem, hogy ezután a te neved is legyen a Cimborágon, nemcsak az István öcsédé. Jól teszed, hogy biztatod őt a levélíráásra, s ha csakugyan Pesten fogsz tanulni s oda nem küldik utánad az újságot, küldj lelkére István öcsédnek, hogy őrizze meg részedre. Persze, levelet szabad Pestről is írni nagyapónak. Rejtvényed sorra kerül. — **Fodál Gábor, Székelyudvarhely.** Szomorú, igen szomorú volt nekem is az a nap, amelyen a mi második édes anyánkat, a református kollegiumot eltemették. Vigasztaljon a tudat, hogy mint tanítónő képzőintézet feltámadott. Szerencse, hogy áll még a hegytetőn a rom. kath. gimnázium: nem kell hát ellagyni szülővárosodat.

Szepsesházy Klára és Csaba, Eperjes, Hintázás, Iúrdés a Tarca folyóban, te meg néha-néha lovagolsz is apus engedelmével, így igazán pompásan teltetted a té vakációtok. A kerítetek meg a kastélyotok képe megragadó szép, szerény viszonzásul megküldtem a nagyapó házának képét: remélem, megkapta édes anyátok. A kiadó bácsi pótolja a 17. számot. — **Horváth Sárika, Vulkán.** Ha ősszel a Nagyenyedről Székelyudvarhelyre áthelyezett tanítónőképzőbe megy, amint Udvarhelyre megyek, meglátogatlak. Valóban, szeretnék színről színré látni téged, leghívebb unokáim egyikét, aki még mindig nem szégyelled olvasni a Cimborát s szép, nagy levelekkel üdíted fel borongó lelkemet. Lám, mennyi érdekes történik egy kis helyen, csak legyen, aki megírja! Öcsédet, aki még elemista, de szintén tanítónak készül, eséskold meg helyettem. Minden tanító — apostol, mert a tanítói pálya lemondás a földi javakról s felelősség a népművelésre. — **Góger Lajos, Kolozsvár.** Rég nem írtál, ideje volt, hogy megszólalj. Várom további leveledet. — **Szepessy Zoltán, Arad.** Sokáig elgyönyörködtem az arcképedben. Még csak 10 éves vagy, s 140 cm. a magasságod, 82 cm. a mellbőség és 43 kiló a tested súlya. Adja Isten, hogy ne csak testen, de lélekben így fejlődjél tovább. Annak igen örvendek, hogy ősszel a nagy hírű Bethlen-kollegiumba megy. Oda készül még egy kedves unokám, Nagy Áron Dédabisztráról, akinek levelei szép tehetségről tanuskodnak. Legyetek jó barátok. Nagyenyedről, könnyen ide röpkölhetsz Kisbaczonba, s ha valamelyik rövidebb vakációra nem megy haza, nagyapó házában meleg otthonra találsz. — **Palocsay Erzsébet, Torda.** „Első” írásod írói készségre vall, de gyermekujágban nem lehet közölni oly történetet, mely vallástalan szülőkről szól. Juttasd hozzáam egyéb dolgaiddat: szívesen elolvasom s mondom véleményt. A nyári beszámoló pályázaton az újság minden olvasója részt vehet, Jóska öcséd megpróbálkozha-

tik a sakk-rejtvényvel, s ha a serdültebb unokák érdeklődnek, időnként közölhetek ezt is. A rejtvényeid jönnek. — **Smil Gizi, Gyergyószentmiklós.** Magam sem tudom, hogy miért kaptad a könyvet a kiadótól, de bizonyosan valamivel megérdemelted. Amint látom szereted a jó könyvet, örülj hát a váratlan ajándéknak. — **Horváth Ilonka, Nagyvárad.** A Nefejejsről már olvastad az üzenetemet. A beszámolódat megkaptam. Örvendek, hogy szépek találod a Fehér sas-t. Szép is, érdekes is, mulatságos is. — **Halász Lajos, Szatmár.** Érthető, hogy a vakáción egy kicsit megfélekedtél a levélírásról, nem is neheztelek hát ezért rád. Elég, hogy „elfogott a lelki-furdalás” s ígéred, hogy ismét szorgalmasan írsz. Régi tapasztalatom, hogy iskolai évben, amikor megkezdődik a komoly munka, sürribben jönnek a levelek. Nagymama szokta mondani, hogy „egyik álom hozza a másikat”, illik ez a levélírásra is: egyik munka hozza a másikat.

Markovits György. Azt írod, hogy elköltöztetek a Szaniszló utcáról az Alapi-utcába (Str. Miron Popeului 5), de arról megfélekedtél, hogy hol kelt a leveled. Nem tudtam kibetűzni egész bizonyossággal a borítékon a posta nevét. Talán Nagyvárad? Irjál egyenest a kiadóhivatalnak, így bamarább elintéződik a címváltozás. Számon tartom ígéredet, hogy ezután írni fogsz, s ezt igen helyesen teszed, mert az írásod rászorul a javulásra. — **Székelgy György, Kassa.** Ha Magyarországon töltötted a nyarat, nagy hasznodra is vált, mert sok érdekességet láttál és tapasztaltál s erről igen ügyesen be is számoltál. Annak igen örvendek, hogy Balatonfüreden megismerkedtetek Benedek Sándor bácsival, akinek az őse Kisbaczouból származott ki Szabolcsvárnegyébe. — **Farkas Éva, Kolozsvár.** Nagy az örömed, mert könyvet nyertél. Eddig bizonytalán meg is kaptad, ha apukád nevére jár is az újság. A fő: a pontos lakcím. — **Szentmiklós Bálint, Kolozsvár.** Levelet is, nemcsak megfejtést! — **Vojnics Zoltán, Arad, Sztankó Alajos, Temesvár.** Ugyanezt üzenem nektek is. — **Román József, Szatmár.** Sok volt a munkád a műhelyben, s mindössze tíz napi szabadságod volt e nyáron: é miatt nem írtál egy hosszú időn át. Örvendek, hogy azt a tíz napot jól használtad fel s felfrissült erővel foghattál munkába. Csak előre, édes fiam! Majd lesz hosszabb szabadságod is, ha a magad gazdája leszel. A beszámolóért, amint látom, jó és érdekes könyvet kaptál, s remélem, kapsz majd az e nyári beszámolóért is. — **Román Titi, Szatmár.** Magam sem tudom, hogyan történhetett, de bizony a te beszámolóid nyomtalanul eltűnt. Hát csak számolj be erről a nyárról is, reméljük, hogy szerencsésebb lesz. Örömmel látom, hogy a szegények részére-eljárszotatok két színjátékomat, s összegyűlt 210 leu. Ez is valami. A jó Isten bérija az ő Aranykönyvébe. — **Fritsch Ferencz, Kolozsvár.** Hát bizony, gyors szárnyu madár a vakáció, alig száll le s pihen meg a bokorban, máris elrepül. Pedig a betegséged miatt jó hosszú vakációd volt. De elhiszem neked, hogy szívesebben jártál volna iskolába, mert — hogy is mondja nagymama? — *ő az egészség.* Szíveimből örvendek a gyógyulásodnak s hogy újult erővel foghatsz a tanulásnak. — **Szabó Irén-**

ke, Hosszfulalu, Brassó megye. Mialatt a brassói Szent Ferencz rendi zárkában voltál, összegyűlt otthon a Cimbora, s olvasván üzeneteimet, egyszerre csak rábukkantál legkedvesebb osztálytársadnak, Szabeny Mancikának a nevére. Eddig nem mertél írni, de most neki hátkodtál, s te is éppen oly szívesen gondolsz a mesedélutánra, mint Mancika. Hogyne látnálak szeretettel unokáim seregében! Remélem, ezután sűrűn írsz nagyapónak! — **Ilj, Girisik Gyula, Székelykeresztur.** Levelet is, nemcsak megfejtést! — **Farkas Manzi, Kolozsvár.** Nyolc hétig voltál vendége Bende Róza néninek, aki oly sok szép történetet írt már a Cimborának. Képzem, mily pompásan telt el a vakációd Jolánkával, s mily nagy volt az örömed, amikor édesanyád betoppant hozzátok. Örömmel látom, hogy nagyszerű levélíróvá fejlődöttél. Remélem, hogy most már versenyezni fogsz édesanyúddal a levélírásban, s ha nem számoltál be tavaly a vakációról, most majd beszámolsz. Nemcsak engem érdekel, de a Cimbora-unokákat is érdekelné fogja Róza néni otthona. — **Sárga Mihály, Szatmár.** Ezuttal nem vagy szerencsés a rejtvényekkel. Egyikre csak rá kell nézni s meg van fejtve: Napoleon; a másiknak pedig a Cimbora a megfejtése. Szóval, nehezebb rejtvényt eszelj ki. A cigányadoma régi jó ismerős. — **Molnár Nóra, Arad.** Örvendek az örömdönek: megkaptad a Veréb Jankó helyének helyreigazításáért nyert könyvet. Nemcsak újabb helyesírást pályáztok hirdetek. A pontrejtvényed sorra kerül. — **Lánczok Jolánka és Józsika, Csikszereda.** Amint látom, jól telt a vakációtok: sok szép helyre rándultatok ki. Remélem, résztveszel a beszámoló pályázatban. A rejtvényed jó, de más megfejtést eszelj ki, mert, áll! Istennek, a Cimbora-unokákat nem kell buzdítani arra, hogy szeressék nagyapót. A címváltozásról intézkedtem. — **Fischer Andor, Székelyudvarhely.** Ha rendben vagy az előfizetéssel, a kiadó bácsi megküldi a nyert könyvet, ha még eddig meg nem küldte. Nem láttam volna én abban semmi szerénytelenséget, ha a vendiák találkozó alkalmával bemutatkozol. Irántam való szereteted megnyilatkozását láttam volna ebben, semmi egyebet. — **Serester Anna, Bodoia, Brassó megye.** Igazad van: nem a papiros minősége a fontos, hanem a levélben megnyilatkozó szeretet. Irántam való szeretetre vall az is, hogy budapesti barátnődöt, Váradi Manzit, megszerezted előfizetőnek s egyben buzdítod, hogy ő is szerezzon ott előfizetőket. Pista öcséd könyvelmes-fiu lehet, ha estenként a nagymamával olvastatja a Cimborát s nem tudod rábíni a levélírára, mert szüntelen az erdőn és a mezőn bolyong a barátaival. Hiszen, majd elkövetkezik annak is az ideje, amikor maga olvassa a Cimborát, s levelet is ír nagyapónak s emellett jut idő az erdőn-mezőn való bolyongásra is. — **Kiss Pál, Nagyvárad.** Csudálom, hogy még nem kaptad meg a könyvet. Nézz utána, hogy rendben van-e az előfizetésed. Ha rendben van, feltétlenül megkapod. — **Blum László, Szerind.** Csak türelem, sor kezd a megfejtésekre is. Szeretném, ha a megfejtések mellett levelet is írnál: ezzel is gyakorolnád magadat a fogalmazásban.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is fogósi!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő 60. nap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a 60. nap 10-ik napja.

Csigarejtvény.

Beküldte: Stauber. Etta.

s	s	a	L
u	b	b	á
n	é	z	V
j	r	s	o
á	r	j	t

PÓTLÓREJTVÉNY.

Beküldte: Gergely Irénke és Ferenc.

- ároly
- ötusz
- lka
- asaló
- ó
- jtó
- ad
- ani
- lló
- álló
- gaz
- cska

Egy merikai város neve.

CIMBORA képes heti gyermeklap. Megjelenik havonta háromszor, minden hó 10., 20. és 30.-án.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Romániában negyedévenként 100 lei, Csehszlovákiában negyedévenként 20 Ke., Magyarországon negyedévenként 3 pengő.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare (Szatmár), Strada Mircea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora“ előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és Lapkiadó.

SZERKESZTŐSÉG: Bațanii-Mici (Kisbaczon) ú. p. Bațanii-Mare (Nagybaczon), jud. Treiseaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora“ részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvéi ymegfejtések.

ELLENZÉK

a legrégebb
és legelterjedtebb
magyar napilap

*

Színház, művészet, zene, Sport,
Sakk, Radio, Automobil rovatok,
Irodalmi melléklet

CLUJ (KOLOZSVÁR) Str. UNIVERSITATII 8.

GYEREKEK!

HIVJÁTOK
FEL
SZÜLEITEK
FIGYELMÉT

A HALADÁS

társadalmi és szépirodalmi
hetilapra. A „Haladás“
északrománia legelterjed-
tebb és legolcsóbb heti fo-
lyóirata. Gyors és általános
elterjedését kiváló irodalmi
színtvonalának köszön-
heti. Munkatársai Erdély
elismert írói. Kiváló hir-
detési organum. —

MEG-
JELENIK
MINDEN VA-
SÁRNAP
ELŐFIZETÉSI ÁRA
EGÉSZ ÉVRE 300 LEI,
FÉLÉVRE 150 LEI,
NEGYED ÉVRE
75, 1 HÓRA
25 LEI
TESSÉK
MUTATVÁNY-
SZÁMOT KÉRNI!
CIM: A „HALADÁS“
KIADÓHIVATALA
CAREII-MARI
NAGYKÁ-
RÓLY